

Az előfizetés ára:
 1883. januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . 4 frt.
 „ „ negyed évre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
 1-szer 6 kr
 2-szer 5 kr
 3-szor 4 kr
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
 Nyilttérben egy sor 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál**, **Böhm M.** könyvtőlél Király-utca-

Fényképadó.

Nem régiben sorba járta a lapokat az a hír, hogy a magyar pénzügy ministerium megint roszban töri a fejét, új adókon gondolkodik. Új adó. Biz azt savanyu képpel fogadta a magyar közönség, lévén az ő háztartása adókkal ugy bebutorozva, hogy abba még többet tukmálni közhiedelem szerint csak a bűvészet nagy mesterének sikerülhet. Mikor aztán el lett árulva a nagy titok, hogy az új adó semmi más, mint a fényképadó, akaratlanul is eszünkbe jut a Kolumbus tojása, s csak azon esodálkozunk: hogy nem jutott az már hamarabb az emberek eszébe.

Az új találmányt a sajtó kellőkép még nem méltányolta, sőt egy pár rövid megjegyzést kivéve ugyszólván agyon hallgatta, pedig érdemes vele foglalkozni, mert ha egyáltalában áll az, hogy állami bevételeinket növelni elkerülhetlenül szükséges, ellenben eddigi terheinket szaporítani képtelenséggel határos feladatnak látszik, akkor a fényképek megadóztatását olyan ötletnek kell tekintenünk, melynél alkalmasabbat a nagy feladat és vele szemben álló nagy nehézség kiegyenlítésére alig találhatnánk.

A fényképekre kivetendő adó alap-gondolata — ha jól vagyunk értesülve — abban áll, hogy a fényképeszek ezen-tul fényképeiket csak bélyeggel

ellátva adhatják át a megrendelő-nek. Minden példányra egyenkint bélyeg ragaszandó, s a bélyegek ára a megrendelt fénykép nagysá-gához mértén emelkedik.

Az adó ez új neméve. az állam nem közvetlenül terheli a valóságos adózót vagyona, vagy jövedelme arányában, hanem közvetítőt állít a fényképiró személyében az adózó és a kincstár között, s az adót a megrendelt képek kiszolgáltatása alkalmával szedi be. A fényképre vetendő adó tehát a közvetett adók osztá-lyába sorolandó, s mint ilyen bírja a közvetett adók általános előnyeit és hátrányait.

A közvetett adók közt ismét a fény-kép adó egyike a legigazságosabb adó ne-meknek. Vannak ugyanis a közvetett adók közt olyanok, mint például a sóra, lisztre, husra, kávéra, cukorra stb. kivetett adó, melyek olyan czikkekre vannak kivetve, melyeknek használata általános, sok esetben elkerülhetlen, s így azok csaknem a fejadó jellegét viselik magukon, s ép azért nem egy és ekkeseredett bírálatot vontak ma-gukra. A fénykép adó ilyen kemény bírá-latot soha sem foghat provokálni, mert annyira nem elsőrendű szükségletet támad meg, hogy azt akár fényüzési adónak is bátran mondhatnók. A fénykép nem ké-pezí semmi iparnak nyers anyagát, s

egy midőn megadóztatják, nem sujtanak vele közvetve semmi ipart, amit nem le-het mondani sem a szesz adóról, sem a cukoradóról. A fényképezés szorosan véve egyáltalában nem szükséges az embernek, se nem élelmi czikk, se nem orvosság, se nem övszer, s nélkülözheti az ember a nél-kül, hogy ez egészségére, vagy kedélyére valami hátrányos betolyást gyakorolna, s így ellene olyan kifogások, mint a már em-lített többi adó nemek ellen nem emelhetők. Átalában mondhatjuk, hogy a fénykép adó, ha könnyű és jól van kivetve azon előnnyel bír a fogyasztási adók felett, hogy kiméli a dolgos osztályt és a kis jövedelmet, s ezen szempontból azt hisszük, hogy a ma-gát demokratikusnak valló függetlenségi párt se emelhet kifogásokat.

Igaz ugyan, hogy a fényképadó osz-tozik a közvetett adók azon nagy hibá-jában, hogy ezek korlátozzák a munkát, akadályozzák ennek menetét, és feltartó-ztatják haladását. Ha azonban a fényképé-szek félnek, hogy iparukat az adó megrom-tja, felesleges aggodalommal gyötrik magukat.

Akinek kedve és pénze van magát lefényképeztetni, annak egy 10—20 kros bélyeg nem lesz akadály, hogy kedvét töltsé, sőt tekintve, hogy a közvagyonosodás növekvésével a fényüzési jelleggel bíró kedv-töltések is szaporodnak, a fényképezés ha-nyatlása felett aggódni semmi ok nincsen.

A „Pécs” tárczája.

Utóhangok a rózsakiállításához.

Mult számunk ugyane helyen ismer-tette a június 16-iki rózsakiállítást. Azóta pár nap elmúlt, a hideg megfontolás pedig jogaiba lép, melyeket az első elragadtatás az első pillanat benyomásai alatt kellően nem respektálhattott. Itt az ideje, hogy e kiállításról olyan tárgyilagosan foglalkoz-zunk, mint azt az ügy fontossága tőlünk megköveteli.

A rózsakiállítás a pécs-baranyai ker-tészegyletnek volt szerencsés eszméje, mely egyszer megpendítve gyorsan hódított, az egylet pedig serényen látott a kivitelhez, és végrehajtó bizottságot választott báró Majthényi József elnöklete alatt. Kiállítási elnökül megválasztá Bánffy Simont, bírálólul pedig Dr. Erreth Lajos, Gau-ser kapitány, az átai államás főnök, Otró-kóczy Lajos beremendi plebános, Dr. Czierer Elek, ifj. Horváth Antal, és Jilly Alajos választattak. A bizottság a kiállítási nap kitűzése körül nagy nehé-zségekkel volt kénytelen megküzdeni, mert a rózsza virágzás legjobb ideje teljes bizo-nyossággal előre ki nem számítható. A mult évi megfigyelés szerint a rózsavirágzás az

első rózsza nyilásától számítva harmincz nap alatt érte el a tetőpontját. Az idén figye-lembe véve a későn beköszöntött tavaszt s az azt nagy valószínűséggel hirtelen fel-váltó nyári melegt, mely a rózsza virág-zást sietteti, a bizottság az első rózsza nyi-lástól csak husz napot számított, s így tüzte ki június 16-át. Az időjárás szeszélye azonban ezen számításon is tuljárt, s a bi-zottság sajnálatlalt volt kénytelen tapasztalni, hogy a kiállítás határidejével elké-szett, mert június 16-ára már a rózsák nagy része levirágozott.

Ez volt a kiállításnak első nagy baja.

A kiállítás megnyitására már érte-sülve vannak olvasóink. Dr. Feszti Károly kanonok ur, védnöki helyettes a kertész-egylet szép feladatairól és a rózsakiállítás kulturális hatásáról mondott igen sikerült beszédet, melyet Bánffy Simon elnök azzal folytatott, hogy köszönetet mondott a kertész-egyletnek, mely a szép kiállítást tervezte és létesítette, a védnököknek, kik azt elő-mozdítani kegyesek voltak, a megyei és vá-rosi hatóságoknak, melyek a terv kivételé-hz híven segítkeztek, végül a jelenlévő hül-gyeknek, kik a kiállítás díszét oly nagyban emelték azáltal, hogy „testvéreiket meglá-togatni jöttek.” Midőn az élénk tetszés zaj, melyet ez utóbbi szavak előidézték, lecsilla-

podott, szónok a kiállítást maga részéről is megnyitottnak nyilvánította.

Erre kezdetét vette a kiállításnak megtekintése, s a bíráló bizottság munkája, mely azonban csak este lett végleges meg-állapodás gyanánt jegyzőkönyvbe véve. Azt azonban a jury legelején kimondotta, hogy: miután a jury tagjai egyszersmind kiállítók is, senki a maga által kiállított tárgyak bírálatában részt nem vehet.

Az általános benyomás, mit a kiállít-ás nyújtott, részben kedvező, részben ked-vezőtlen. A kiállított pompás példányok örömmel tölthettek el minden szemlélőt, s meggyőzhették arról, hogy Pécs és vidéke a műkertészet terén valóban figyelemre méltó haladást képes felmutatni. De tudva azt, milyen elterjedt nálunk a virág tenyész-és egész a köznép kunyhójáig és két lépé-ses kertjéig, a kiállított rózsák mennyi-sége távolról sem volt kielégítő. Ha ehez hozzá vesszük, hogy olyanok, kik mint rózsza-tenyésztők városunkban és környékén méltó hírnévnek örvendenek, a kiállításban részt nem vettek, méltán panaszkozhatunk a vas-tag közöny miatt, melyet még így szép vál-lalat sem volt képes megtörni. Ha egy moz-galom, melyhez hasonló városunkban oly nagy ritkaság, melynek kulturális hivatá-sát bizonyítgatni e rózsatenyésztők megsér-

Sőt nem lehetetlen, hogy épen a fényképre vetett adó fogja ez iparágat előre talán nem is sejtett virágzásba juttatni. Mert a közvetett adók nem mindig pusztítják az ipart, sőt meg esik, hogy annak egyenesen lendületet adnak, minthogy az adó hatalmas ösztönül szolgál az üzletembereknek, hogy képeletüket mozgásba hozva kieszélik, mi módon volna lehetséges cikkeiket előnyösebb és olcsóbb módon előállítani, s így az adó hatását ellensúlyozni, vagy megsemmisíteni. Így történt ez a szeszadóval. A szeszadót eleinte a párolgató kazán ürmérete szerint vetették ki, mire megindultak az okoskodások a kazán javítása iránt. Minél felebb emelte az állam az adót, a gyárosok találékony elméje annál tökéletesebb készülékeket állított elő, s száz év alatt a pároltatási folyamat 2880 szor lett gyorsabb, mint volt, mikor az adót behozták.

Igy történt a répacukor termelésénél. Eleinte csak a nádból készült cukor fizetett adót, s találékony emberek arra a gondolatra jöttek, milyen nagy nyereséggel járna más anyagból készíteni a cukrot, még ha a termelési költségek nagyobbak volnának is. S amint egyszer megindultak ez ösvényen, annyira tökéletesítették eljárásukat, hogy a répacukor olcsóbbá lett, mint a nádcukor, és uralkodó állást foglalt el a piacon még azután is, hogy a cukoradót egyenlő magassá tették mindkettőre nézve. Ezen példákna abszolút bizonyítót erőt tulajdonítani eszünk ágába sincs, csak felhoztuk azért, hogy jelezzük, miszerint nem lehetetlen, hogy a fényképezés is felfognak találni olyan módokat, melyek lehetővé teszik, hogy kikerüljön az adó anélkül, hogy a fényképek megdráguljanak. De ha nem is, a magyar fénykép- ipar még sem fog hanyatlani, mert ez ellen védi a külföldi verseny lehetetlensége. Franciaország szeszszel, cseh üveggel, hollandi vászonnal el lehet ársztani a magyar piacot, de a fényképezeteni vágyó közönség idegen fényképezőket nem fog igénybe venni.

tése volna, mely se fáradzásba, se pénzbe nem kerül, nem volt képes őket mozgásba hozni, vajon számíthat-e rájuk a közügy akkor, midőn esetleg áldozatokról, nagy áldozatokról leendő szó?

A kiállított rózsák nagy része nem volt olyan üde állapotban, mint ahogy főképp helybeli tenyésztőktől várni lehetett volna, mivel azonban üde szép példányok még is láthatók voltak, innen következik, hogy meg van a módja annak, mikép lehet rózsáinkat a korai fonyadástól megóvni. Rózsá tenyésztőink tehát igen helyesen teendik, ha ezirányban figyelmesebb tanulmányokat tesznek, s a titkot eltanulni igyekeznek olyanoktól, kik annak, mint példák mutatták, valóban már birtokában vannak. Továbbá a rózsák megnevezése körül sem volt megtartva a kellő pontosság, mert voltak rózsák idegen nevek alatt, míg másoknak különben igazi nevei annyira el voltak ferdtve, s íráshibákkal kiforgatva, hogy az eredeti névre ráakadni csak bajosan, sok helyt meg épen nem is lehetett. Nagy hiba volt még, hogy a kiállított nem voltak elég figyelemmel a színek összhangzására, s az együttl hatás kellemére. Láttunk például gyönyörű sárga rózsát gyönyörű élénk piros mellett. Mindkettő a maga nemében egyenkint tökéletes példány, de így egymás mellett egymásnak hatását rongálták. Mennyivel szebb

Ha mindezekhez hozzá vesszük, hogy ez adó behajtásával se faggatás se kezelési költség, adóhátralék s több más egyéb baj nincs összekötte, s mégis előre láthatólag körülbelül hat millió forintot fog jövedelmezni, a fényképadót szerencsés gondolatnak mondhatjuk.

Nem mintha éréketlenek volnánk az eddigelé már meglevő adók nagy terhe iránt, hanem mert az adott körülmények közt aránylag még legszerencsésebb eszköznek tartjuk azt roppant budgetjeink megromlott egyensúlyának helyreállítására. Valóban nagyon virágzóknak kellene az ország fináncziáinak lenni, hogy ennyire ártalmatlan, és ennyire igazságos, ennyire termékeny és ennyire könnyen beszédhető adóról lemondhasson.

Debuisset pridem.

A pécsvárad tanítóegylet közgyűlése.

— Junius 6-án. —

Zajos gyűlése volt a „Pécsvárad vidéki” tanítóegyletnek a mai napon. Az elnök, alig, hogy megnyitja a gyűlést, egy gyakorlati előadás került színpadra, mint jelezte volt, a föld kettős mozgásáról. Már ez, valamint a rá következő tétel, melynek tárgyalását óhajtja az egyesület az orsz. képviselői tanítógyűlésre kitűzteni, élénk eszmecserére adott alkalmat, míg végre azon határozat hozott, hogy tekintve a jelen olvasókönyveknek azon nagy hibáját, mely szerint minden olvasókönyv más anyagot tartalmaz, mint a milyen azon osztályra elő van írva; mivel ezen könyvek az 1868. 38 t. cz. alapján kiadott hivatalos tantervhez alkalmazottan íratvák, mely tanterv azonban 1879-ben hatályon kívül helyeztetett; tekintve, hogy ezen olvasókönyvek nem képesek a hasznontalan szakkönyveskéket nélkülözhetővé tenni, s így a helyes népiszkolai fejlődést akadályozzák; tekintve továbbá, hogy az egyleti tagok ugy vannak meggyőződve, miszerint az osztatlan és több tantervű iskoláknak egészen más olvasókönyvekre van szükségük, mint a több tanítóval bíró városi népiszkoláknak stb. stb. kimondja az egyület, kéressék meg a képviselői közgyűlés előkészítő bizottsága által a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur az iránt, hogy ezen fontos kérdésnek megvita-

tását kegyesen engedélyezze, s oly könyvek adassanak a gyermekek kezébe, melyek a reáliákat olvasmányok alakjában magukba foglalják.

Ennek kapcsán a népiszkolai, ifjusági és népkönyvtárak, nemkülönbön a tanszermuzeum kérdése került tárgyalásra. Az egyesületi tagok mindkettőnek életbeléptetését hasznosnak és észszerűnek tartják, kiki tehetőségéhez mérten annak létrehozásában buzgólkodni is fog, de más határozat hozatalától tartózkodik az egyesület.

Mindekkoráig rendezes folyt az eszmecserére; de midőn az Eötvös alap ügye vette igénybe a figyelmet, a kedélyek mintegy fölzivatva hullámzóttak a szószarporban. Jele hogy az ügy iránt érdeklődnek a tagok. De midőn arról értesültünk a lapok és küldött képviselőnk által, hogy a végrehajtó bizottság ez alapot átakarja adni a képviselői tanítógyűlésnek, egész fölháborodással tiltakozunk ellene. Tettük ezt már a mult évben is, midőn ennek neszt vettük, de nem oly elkeseredettséggel, mint most. És méltán. Tavaly, midőn a vidéki egyletek a pünkösdi gyűlésen 48 képviselő által voltak képviselve, levétetett-e tétel a napirendről; az idén, midőn alig néhány vett részt, keresztülvizik az átadást. Nem oda Buda, hangzik jobbról balról Mert valamint mi, ugy hisszük, hogy más egyletek is megütökzettel fogják azon hirt venni, hogy a végrehajtóbizottság, mint az alap tulajdonosának, a III. egyet. tanítógyűlésnek megbízottja, a megbízó és a magas kormány által jóváhagyott alapszabályok fölé helyezi magát. Ez nem járja, annál kevésbé, mivel erre ninesenek fölhatalmazva senkitől, tehát a tulajdonos, a III. egyetemes tanítógyűlés által sem. Igaz, hogy ha meggondoljuk, miszerint a lapok tudósításai s képviselőink állítása szerint az alap eddig eredeti céljától eltereltetett, Eötvös naptárra pazaroltatván egy szép somma, mely naptári kiadás és a bíról még ma sem kapunk részletes számadást; ha meggondoljuk, mondja referens, hogy a begyűlt 5000 frtnyi tőke nem a 10 §. értelme szerint helyeztetik el, s hogy sem rendes könyvelést, sem rendes ellenőrzést nem fogatosítottak eddig, igaz hogy ekkor könnyen lehetnének hajlandók az átadásra. De mivel tiszteljük a tulajdonjogot, s azt tiszteltetni mással is akarjuk; mivel mint tanítók a törvényesség határai között szeretünk mozogni, mire növénydekinket is oktatjuk, kívánjuk, hogy más is tartsa tiszteletben ezt. Ott a 17. §. világoosan szól, midőn azt mondja: „csak az

volt Bánffay, ifj. Horváth és Schapringert kiállítására, hol a kiállított példányok szépségét oly rendkívül fokozta a finom esztetikai ízléssel összeválogatott színeknek elragadó harmóniája. Csak is e három kiállítás volt, mely a kertési ügyesség színvonalán túl emelkedve, valódi művészet béléget viselte magán.

Thea rózsá aránylag kevés volt, de a mi volt, az pompás volt.

Kontróhr János egerági tanító kiállítását e tekintetben messze túlszárnyalta valamennyit. Thea rózsákkal határozottan legyőzte a pécsi kiállítókat. Az ő példányainál szebbet már képzelné sem lehet. Nem hagyhatjuk meg említés nélkül, hogy a kiállított rózsák általános elrendezése sem volt ment a hibától. Bánffay Simon és Horváth Antal rózsái ugy be voltak szorítva a terem két szegletébe, hogy azokhoz fért alig lehetett. A közönség tolongása itt volt leggyöngyös és sokan kénytelenek voltak távozni, mert a szegletbe szorongóktól oda nem férhettek, míg igen jó és könnyen hozzá férhető helyek üvegházi növényekkel voltak elfoglalva. Mi a két elhelyezést szívesen felcsereztük volna, annyival is inkább, mert ott a szegletben a világitás is sok kívánni valót hagyott hátra. A rózsákból kirakott alakok és ezimerek iránt sem lehetünk kedvező véleményvel. Az ilyen

munka mozaikszerű összeállítását igénybe vett türelem és ügyesség nem áll arányban a virág mozaikok műbésével. Az ezernyi rózsá, miből alakítottak, értéknélküli. Ez áll a tárlat asztalain itt ott látható rózsá süvegekről is, de nem a Mikolies Mari kiasszony művirágairól, melyek a legnagyobb méltánylást érdemlik. A kiállított befőttekre pedig nem egy szép ajak jegyezte meg, hogy azok üdőségüket eléggé meg nem tartották. „Nekem szebb van” mondá egy gazdaasszony dísekedve.

„Hol?”

„Otthon.”

„De mi az még mind az idei márcziusban szedett friss pecco théához képest?”

„Hol?”

„Chinában.”

A jury a programszerű első díjat senkinek ki nem adhatta. A program ugyan az első díjat annak szánya a ki legnagyobb mennyiségben, helyesen megnevezett, legtökéletesebb rózsát fog kiállítani. Ilyen azonban nem volt. A kinek legtöbb volt rózsája, nem volt a legtökéletesebb is, és megfordítva, akinek rózsái tökéletesek és helyesen megnevezettek voltak, legyőzött más által, a ki számosabb rózsafajt állított ki, mint ő. Bánffay kiállítási elnököt hallottuk, hogy az ő ismerete szerint mind e kellékeknek legjobban Otrókóczy

egyetemes tanítógyűlés változtathat és pedig kétharmad többséggel, és ez a magas kormány által van szentesítve, s mégis tulajdonképp tenni némelyek magukat ezen? Ez jellemző! Ezssal lencsére emlékezett. Így sorolta föl referenciánk azon hiányokat és rendeltetéseket, melyeket mint számvizsgáló bizottsági tag tapasztalt s melyekről azonnal jelentést is tett. S mi történt? Semmi.

Mi történt az idén a számvizsgálattal? Hallatlan dolog; nem hogy utánna néztek volna a rendeltetések megszüntetésének, egyszerűen a tavalyi számvizsgáló bizottság jelentését vizsgálták s megadták a fölmérvényt. Ilyen abszurdumokat még mi itt a vidéken sem követünk el.

Mindezek oly annyira elkésérték a tag urakat, hogy az előadór indítványára a közgyűlés határozatilag kimondotta: a „Pécsvárad vidéki” tanítóegylet nem csak tiltakozik a végrehajtott bizottságnak ily önkényes és jogtalan eljárása és az Eötvös alapnak átadása ellen, míg azt maga az egyetemes tanítógyűlés nem teszi, hanem fölhívja az összes egyleteket az országban arra, miszerint karöltve velünk hassanak oda, hogy az Eötvös alap kezelő bizottsága nekünk a naptár historiaról részletes kimutatást adjon, és hogy az 5000 frtnyi begyűlt összeget alapítványul tegye, mint ezt az alapszabályok 10. §-a rendel, hogy a kamatokat évközben tetszése szerint ne szedhesse, s végre, hogy rendes könyvelést vezessen. Somlyai, Rill és Fuchs uraknak pedig, kik ez állásponton állva a tanítók jogai és érdekei mellett ugy harcoltak, mint az férőhöz illő, bizalmat szavaz. Az Eötvös alap átadása ügyében pedig az egyetemes tanítógyűlésnek ez időn történő megtartását nem tartja indokoltnak. Ezzel véget ért ezen kényes tárgy. Az országos tanítók árvháza ügyét az egylet mint ilyet anyagilag nem támogathatja, mivel ilyenmű kiadásai pénztárat kiüríték; de az egyes tagoknak pártolásába ajánlja.

Az elnök 12 órakor fölfüggeszté 10 percre a gyűlést, miután a képviselő választásra a szavazatszedő bizottságot megválasztá. Tíz percz múlva a gyűlés folytatott s a szavazatszedő bizottság elnöke Nagy Mihály ur kihirdeté a titkos szavazás eredményét, mely szerint a jelen volt tag urak közül 22 adott ke szavazatukat s egyhangulag Schmidt Boldizsár szaboles-

bányatelepi igazgató — tanító választották meg képviselőül. A folyó ügyek elvégzése után Nagy Mihály hosszuberényi főtanító interpellálja az elnököt, hogy vajjon menyire van a „Pädagogiai szemle házi ügye szerezzen magának erről tudomást, és kérje föl a gyűjtő bizottságot arra, hogy azon esetben, ha nem elég még a pénz, új gyűjtést rendezzen.

Tisztviselőül csaknem mind a régiek választottak azon másitással, hogy Szomk Alajos kartárs, ki már évek óta viseli a jegyzői tisztelet, ezen állást el nem fogadta többé. A közgyűlés fíradhatatlan tevékenységeért, melyet az egylet fölvirágoztatása érdekében kifejtett, köszönetet szavazva, elhatározását sajnálattal veszi tudomásul.

Elnök ezután bemutatja az egyletnek Liebbald Béni ajtársat, mint a magas miniszterium által kinevezett gyümölcsfa tenyésztési vándortanítót.

Miután még a pénztár vizsgálására egy bizottság kiküldetett s tiszteletelő Kristos József ur azon indítványt tette, hogy az egylet vegye föl a k. h. fellegel, mely indítvány alapos okoknál fogva el nem fogadtatott, a gyűlés délutáni 1¼ óraokor befejezetett.

A „Szigetvárvidéki tanító-egylet” gyűlése.

— Junius 14-én. —

Azt lehetett volna hinni, hogy a jó előre közölt érdekes tárgyszerőzet a tagokat tömegesebb megjelenésre ösztönzi, de e hit sokakkal szemben tulvérmesnek bizonyult. Igaz, hogy ez egylet nem barátja a nagy zajnak, kivihetetlen kérdésekkel nem foglalkozik; hanem csendben, szerényen elmélkedik az elméleti és gyakorlati paedagogiaról. Meglehet, hogy az intézők ezt nem helyesen cselekszik, hiszen a zajos, nagy applombbal való föllépés szokott hatást csinálni s az emberekkel magához édesgetni. De mindegy, csak haladjanak az eddigi úton; tegyék kötelességeiket; a tagok pedig gondolják meg, hogy az önkényt vállalt kötelezettség teljesítése sokkal nagyobb érdem s a valódi szabad emberhez méltóbb, mint külső nyomásnak engedve tenni valamit. — Mindamellett a mindenféle tapasztalható apathiahoz aránylag elég látogatott volt a gyűlés, — melyet Zsoldos Lajos elnök b. sellyei tanító, a közs. iskola termében, fél tizenegy óraokor rövid beszéddel megnyitott, hangsúlyozván, hogy hosszu be-

szédet fölöslegesnek lát, mert a jelenlevőket ugyis szükségtelen buzditani, a jelen nem levőket ugy sem érinti a buzditás.

Ezekután legelőször is az érkezett átiratok tárgyalattak. Így a Gömör megyei ált. t. egylet átirata, mely az egyletek portómentessége érdekében hozott határozatának pártolására szólítja fel az egyletet. Pártolólag tudomásul vétetett.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei közs. tanító testület átirata pedig, mely a nyugdíj-törvény több pontjának revidisójára hozott végzést közli, mivel sokkal fontosabb, hogy sem előkészület nélkül, behatólag tárgyalható volna, érdemleges tárgyalás czéljából a legközelebbi gyűlésre halasztatott.

Egyletünk a képviselteségi jogot megnyervén, az orsz. képv. gyűlésre titkos szavazással csaknem egyhangulag Zsoldos Lajos elnök, b. sellyei tanító választotta meg.

A tárgyalásra kitűzendő tételek közt az olvasókönyvek kérdését látván legfontosabbnak, egyletünk csatlakozik a „Pécsi tanító-egylet” e tárgy határozatához, s azt a napirendre felvételni óhajta; — a többire nézve — nem akarván a tömérdek ajánlatba hozott tételeket szaporítani, lemond kijelölési jogáról s megnyugszik az előkészítő bizottság kijelölésében.

Az „Eötvös-alap”-ot illetőleg kimondatott, hogy azt csak az egylet. t. gyűlés adhatja át s emnélfogva annak összehívása szükséges, de a jelen évben semmi esetre sem.

A tanító árvház ügyében határozatba ment, miszerint az egylet minden tagja együttesen egy gyűjtő bizottságot képezend s gyűjtését mindenki a legközelebbi gyűlésen az elnökségnek adja át. Óhajandó volna, hogy a t. tagok ne feledkezzenek meg e nemes ügyről s egész buzgalommal fogjanak a gyűjtéshez.

Majd Maislis F. olvasta fel a szigetvári izr. népiskola egy évi életét feltűntető s a fontosabb mozzanatokat nevelési szempontból is méltató vonzó és sikerült dolgozatát, melyben főleg a gyermek színelőadások — minőt az isk. is tartott — jogosultságát s az erkölcsre és izlésre gyakorolt hatását vitatta s illetőleg emelte ki.

Zsoldos L. dolgozatának — Spencer H. nevelési elveiről — első része felolvasatván, második része az idő előhaladottsága miatt a jövő gyűlésre halasztatott, valamint Alexander M. gy. tanítása is.

A tisztakar lemondván, közfelkiáltással ujjal mind megválasztattak a volt tisztviselőket.

Lajos beremendi plébános tehetett volna eleget, ki képes lett volna 300 fajt s nével ellátott tőkeletes példányokban bemutatni, ha a kiállításban részt vett volna. Ilyen körülmények között az első díj Bánffy Simonnak osztatlanul ítéltetett oda. A második díj kettő között lett megosztva, ifj. Horváth Antal és Kontrohr János között.

A harmadik díjat nyerték: Szedlmayer József, Rédeky Alajosné, Hlatky János, Virágok és egyéb növényeknél: Nagy diszokmányt Novotarszky Antal. Új váltaju növényekért diszokmányt: Dr. Czierer Elek, Schapringer Zsigmond orchideákért. Dr. Jellachik Károly begoniáért, Szedlmayer József begoniáért, dr. Erreth Lajos philodendronért. Gyűjteményes kiállításért elismerő okmányt: Kött Ferencz, Megyeri János, Schürz Alajos, Valkó Károly és dr. Fesztl Károly kertésze. Üde gyümölcsért a bizottság semmi nemű díjat nem talált kioszthatónak. Gyümölcs készítményért diszokmányt Jilly Alajos (rizbizi horért.) Élő virágokból készült csokorokért diszokmányt Novotarszky Antal és fia, Kött Ferencz, Schürz Alajos. Száritott virágokért diszokmányt Kött Amália. Művirágokért diszokmányt Mikolies Mari Valpórol. Nádosy Kál-

mán ur által díjazásul felajánlott 3 drb. es. kir. aranyból nyertek: Novotarszky Tekla Kött Amália, Herzeg János.

Este kezdődött a villamos világítás, mely szintén nem volt ment a hibától, mert két órai működés alatt a gépszij csak háromszor szakadt el, a sűrű tömegben hullámzó közönség pedig setétben maradt.

Hallomásunk szerint a gépszij két végét összetartó szíjszalagok gyors forgás közben az ablak fához surlódva elszakadtak. De hát nem lehetett volna e surlódást, melynek hatása előre látható volt, elkerülni? Másnap már nem szíjszalagok, hanem vaszszegek tartották össze a hajtósíj végeit, s nem is történt egyéb baj, mint hogy most meg a vaszszegek horzsolták ki az ablakfát. Az ablakfa tehát visszakarta a kölcsönt. De mi történt volna akkor, ha a setétben összezszuffolt tömeg nem viseli magát olyan minden dicsereten felül álló nyugalommal? Mi történt volna, ha valaki ijedségből, könynyelműségéből, vagy pajkosságból vést kiált? A gáz elzárva, lámpákról nincs gondoskodva. Itt-ott egy valaki elég meggondolatlan volt gyufát gyújtani. Mi történik, ha egy eldobott gyufától egy lenge nyári szövet véletlenül tüzet fog? Valóban nincs elég erős szavunk, hogy a rendezés e hiányosságát eléggé megróhassuk. Talán e tapasztalat riasztotta el a közönséget, hogy daczára

annak, miszerint első este a kiállítási helyiség nem volt képes befogadni a látogatókat, második este má a látogatottság jóval gyérbb volt. Igys azonban két nap alatt több mint 5000 ember látogatta a kiállítást. Ez meglepően fényes eredmény. Egy 30 ezernyi lélekből álló városban két nap alatt 5000 látogató oly magas perczent, mely közönségünknek a szépség iránti fogékonyságára és érdeklődésére szép világot vet. Bátorításul szolgálhat az a jövőben rendezendő hasonló vállalatoknak. Intéző körök beláthatták, hogy fáradságuk a pécsi közönségre nem esik hiába, ilyen hálás közönség pedig megérdemli, hogy a haladás iránti szép törekvése jövőre még nagyobb figyelemben részesítsék.

Mindezek után pedig az apróbb-nagyobb hiányok daczára is, melyektől emberi alkotás mentes nem lehet, s a melyek csak újabb haladásra fognak ösztönözni mindnyájunkat, örömmel mondhatjuk, hogy a rózsakiállítás igen szépen sikerült, a jövőbeliek pedig valószínűleg még jobban fognak sikerülni. Junius 16—17-ike szép napok voltak Pécs történetében, s a kertész egylet, ugy, mint a kiállítás buzgó tényezői, részesei és előmozdítói kiérdemelték mindnyájunk hálás köszönetét.

H i r e k.

Valentin Róbert, az erőtlen ifjú, kit behelző modora, szép alakja, elegans megjelenése közszeretet tárgyává tettek, elhunyt e hó 19-én esti 7 óraker Gleichenbergben, nehány napi ott tartózkodás után. Gyógyulást ment keresni s megszabadult minden földi bajtól atyjának, testvéreinek, barátainak, igaz mély fájdalomra. Az idegen föld legyen könnyű porának.

Halálozás. A következő gyászjelentést tettük: Özvegy Hinkovcezi Hinka Józsefné szül. nagymányi Koller Eleonóra saját maga és gyermekei: László pécsi püspöki jogtanácsos és pécegyházmegyei alapítványi ügyész, ennek neje született nagymányi Koller Berta és gyermekeik: Ilona, Mariska és Miklós — Ilona, úgy férje Szemenyei János országos képviselő, budapesti ügyvéd és gyermekeik: Andor, Kornél és Ilona; — Zsigmond és Gyula, valamint a nagyszámú rokonság nevében fájdalomtól tört szívvel jelenti a felejthetlen jó férj, apa, ipa, nagy-apa és roknany Hinkovcezi Hinka Józsefnek a magyary tudományos Akadémia- a Kisfaludy társaság és számos uradalom rendes ügyészeknek, néhány napi szenvedés- és a halotti szentségek ajtatosa felvétele után folyó évi junius hó 19-én d. e. 10 óraker munkás életének 58., legboldogabb házasságának 39. évében, Pécssett történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei Csőtörtökön junius hó 21-én d. e. 9 óraker fognak itt Pécssett (Anna-utca 20. sz. a.) a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és azután Budapestre a kerepesi ut melletti sírkert halottas kápolnájába szállíttatni, innét pedig másnap ugyanezen temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő sz. mise áldozat junius hó 23-án d. e. fog a budapest-belvárosi plebánia templomban az egkek Urának bemutatattni. Kelt Pécssett, 1883. junius hó 19-én. Áldott legyen emléke!

A „Pécsi Dalárda és Zeneegyüttes” új tisztja kara s választmányja a mult vasárnap közgyűlésen megejtett választás után következőleg alakult meg: elnök ismét Bá n f f a y Simon, alelnök ismét Fekete Mihály, a zeneosztály igazgatójává egyhangulag Dr. Sch aurek Bódog jogtanár választatott meg a lemondott Valentin Károly helyébe, a dalárda és nő énekkar igazgatójává ismét Jilly Alajos, titkár Reberits Imre ismét és Barros Kálmán ujonnan, pénztárnokul egyhangulag Ullmann Károly bank-és váltóüzlettulajdonos választatott meg, miután az igazgatóság és pénztárnoki állás, melyeket Valentin töltött be, elváltak. Választmányi tagok lettek: Angyal Pál, Blauhorn Lajos, Bodó István, Borovits Károly, (új) Dr. Bors Emil (új) Czigliányi Béla, Czury József, Dória Károly, Grünhuth Ignác, Hillebrand Ferencz, Hoffer Károly, Kissaludy Imre, Dr. Koharits Károly, Mendlik Agoston (új), Mihálovits Antal, Preusz Adolf, Repits Vince, Ráth Mátyás, Valentin Károly (új) Szigrizs József.

A „Pécsi Dalárda” külföldi utja. Vigan foly a munka, majdnem minden este halljuk dalárdánk próbáit, előkészül a nagy examenre, minót előtte még egy magyar dalegyüttes állott ki, de ő kiállja, ezen nem kételkedünk. Az auspiciumok kitűnőek. A zürichi magyar egyület nagy lelkesedéssel fogadta a dalárda tudósítását s felajánlotta tevékenységét minden irányban. A zürichi hírlapok igen rokonszenvesen írnak a magyar dalárdáról, hírlapirók jelentkeztek levélileg a dalárda vezetőinél, hogy az ügyet támogattni akarják, juttasson nekik a dalárda adatokat. A gráció magyar olvasókör önkényt ajánlotta fel a dalárdának helyiségeit és szolgálatait; onnan jövő magán tudósítások szerint Grätzban a pécsi dalárda kitűnő fogadtatásnak néz eleje. Nagy-Kanizsán valóságos szervezett társaság ala-

kult ügybarátokból, hogy a dalárda utját előkészítsék. — Mint halljuk, a vgrehajtó bizottság a napokban a közönséghez felhívást fog intézni, hogy azok, a kik a dalárdához csatlakozni s az utazás kedvezményeiben részesülni kívánnak, bizonyos határidőig jelentkezzenek, miután a vasuti jegyek és a külföldi utlevél megszerzése végett ezt jó előre tudni kell.

A pécsi főrealiskola ifjúsága által e tanévben készített szabadkézi rajzok e hó 29-én az ünnepélyes „Te Deum” után a realiskola szabadkézi rajz-termében a nap estig a közönség részéről megtekinthetők lesznek. Ugyan ez alkalommal kifognak állíttatni a mértani rajz-termében az iparis-kolai növendékek szabadkézi s mértani rajzai is. Az előbbiek érdekessége mellett, különösen ez utóbbiak szépen fogják bebizonyítani, hogy az iparos növendékekkel rövid idő alatt is izlés, kézi ügyesség és értelem fejlesztés tekintetében egyaránt meglepő eredményt lehet felmutatni, ha a vezetőkben nem hiányzik a szakértelem és ügybuzgóság. Azért mindkét kiállításra felhívjuk az iskola barátjainak s az érdeklődőknek figyelmét.

A pécsi kereskedelmi és ipartársulat által a pécsi kir. főrealisanodában létesített iparis-kolai első tanfolyam növendékei e hó 29-én (Péter és Pál napja) d. n. 3—5 óráig nyilvános vizsgát tesznek, melyre az iparosok s az ipar barátai a tanfolyami igazgató által ezennel meghivatnak. Ugyanezen alkalommal ugy az ipartanfolyami mind a realiskolai növendékek rajzai közszemlére kiállíttatnak.

Fonoda felállítása Pécssett. Rejtő Sándor m. kir. iparfelügyelő azon kérelemmel fordult a város tanácsához, hogy a felállítandó gyapju fonoda számára malmait egyikek néhány évre díjtalanul engedje át; e fonodának feladata lesz, a kötszővő iparnak Baranyamegye területén és főleg Pécs városában nagyobb mérvben leendő kiterjesztése részben szilárd megalapítása, ugy hogy a kötszővő ipar azon ága, mely a gyapju fonal feldolgozásával foglalkozik, lehetőleg a technika jelen igényeinek megfelelőleg kifejlesztésük, minthogy annak készítményeivel még kiviteltre is lehetne számítani. A város gazd. választmányja az ügyet magáévé tévén, a m. kir. iparfelügyelő kérelmét a város iparérdekeiben teljesítendőnek javasolja. Megemlítjük, hogy a fonoda tökéletes berendezése körülbelül 400 ftba fog kerülni, mely összeget a kormány fogja adni.

Mint lapunk előbbi számában közöltük a pécsi kir. törvényeszkénél a törvénykezési szünidőről szóló 1883. 33. t. sz. értelmében az ugynevezett szüneti tanács már megalakult azon merész vállalatra, hogy mindazon ügyek elintézésével megbirkózzék, miket az említett törvény ruganyos szakaszai kedvezményeseknek kvalifikálnak. Már lázas tevékenység fejtetik ki a szüneti ügydarabok összeszedésében és konszignálásában hogy a szüneti tanácsnak mindjárt működése kezdetén elég foglalkozása legyen, és ne szüneteljen. Kívánunk neki erős egészséget és még több szerencsét a herculesi munkához. A telegkönyvi tisztviselő foglalkoztatásáról is van gondoskodva, nehogy a boltot bozárni, és a tisztviselőket szelnek eresztien kelljen. Ezeknek a foglalkozása az lesz, hogy az évek során át elhanyagolt épenséggel szükségtelen indexet papirfogyasztással a szünidő alatt pótolják; továbbá, hogy a rongyos hiteletelegkönyveket összerizelgék, tákolják, kitigéllázzák, és így kiraparva adják át a szünidő alatt felidülő telekkönyvi szaktanácsnak. A többi segéd-és kezelő személyzet miként leendő foglalkoztatásáról hallgat a krónika pedig jó lesz erről is gondoskodni, nehogy e személyzet a szüneti idő alatt utatkozzék.

Junialis. A pécsi kath. legényegylet f. hó 24-én tartja unialis mulatságát az üszöghi erdőben. E nap reggelén 7 óraker az ifjúság kivonul az üszöghi erdőbe. 10 óraker

az üszöghi kápolnában szt.-misét fog hallgatni, melyen az egyleti dalárda énekel. Ezután az ifjúság visszatér az üszöghi erdőbe s folytatja az erdő rendezését a vendégek elfogadására. Délben az egyleti ifjúság társas ebédjét költi el. Délután fél négy óraker a katonai zene szóal meg és játszik esti 7 óráig, 7 óraker a zenészek vacsorálnak, mialatt az egyleti dalárda működik. Ezután általános vacsorázás s ennek végeztével egy egyleti ifjú üdvözlőni fogja a t. vendégeket és ezt követi görögütiz mellett az egyleti dalárda által előadandó Hymnus. Ezek után ismét rágyujt a katonazene és húzza 10-ig. A belépti díj az üszöghi egyleti mulatságra — pártoló tagok részére 20 kr. és nem tagok részére 30 kr. mely összeg a bejáratnál a pénztárnoknak lefizetendő. Társas kocsikról, melyek a vendégeket Üszöghbe és onnan a városba szállítják, gondoskodva van. Rossz idő esetében a mulatság 8 nappal később tartatik meg.

Hálás tanítványok. F. hó 20-ikán a siklósi izr. isk. III. és IV. oszt. tanulói kellemes meglepetésben részesítettek tanítójukat, Schlésinger Simont, valahogyan értesülvén, hogy azon napra esik negyvenedik születés napja, sok virággal díszítették fel a tantermet és midőn a tanító az osztályba lépett. Löwenfeld Róza szép felköszöntéssel üdvözlölte őt s társai nevében becses ajándékkal tisztelte meg.

A siklósi r. k. népiskolában az évi zárvizsgák a következő rendben fognak megtartatni: f. hó 26-án reggel a III. és IV. osztályban, 26-án délután az I. és II. osztályban, 27-én reggel az egyesített leányosztályban; a hálaadó isteni tisztelet 28-án reggel 8 óraker fog megtartatni, melyhez az érdeklődő szülők ugy tanügybarátokat ezennel tisztelettel meghívja a r. k. iskolaszék.

A harkányi fürdőben mai napig volt fürdő vendég 686 személy paszások 1188-an.

B. Sellyéri irják: f. hó 14-én tartotta az országos-veres kereszt-egylet b. selyei fiókja (ugyanitt) az egyület javára az urad. száraz erdőben a „Junialis”. Az előző napokban valóságos áprilisi időjárás nem sok reménnyel kecsgettette az érdekelteket; míg végre megérkezett a jelzett nap kellemes időjével s a „Junialis” igen sikerült tette, az együletnek pedig meglehetősen jövedelmet, eredményezett. A kedélyes mulatság csak hajnalhasadtakor ért véget, mikor is mindenki meglepedéssel távozott. A környék dingtonálabb családok által volt képviselve. A szépnemből ott voltak Klímsa E. k. a. (Vitézről) P. m. M. és A. imon E. k. a. (Szt. Mihály fáról) Kováts Irma k. a. (Dr. fokról) Kovács Flóra k. a. (Terehegyről) Horváth kisasszonyok-és G. r. z. l. i. n. g. kisasszonyok (Bogdásárról) stb. Helyből pedig: Wirczner J. k. a. Greiner J. k. a. Kiss Bertha k. a. s még sokan. Elismerést érdemelnek a fáradhatlan buzgalmu rendezők kik az egyület érdekében annyi tevékenységet fejtettek ki.

Elkerült katasztopha. Majálsit rendeztek minap Mária-kéménden, melyre még Budapestről is érkeztek vendégek, s ép azok és többen csaknem áldoztatva estek annak; mert amint többen összejűlekezve Schade kéméndi kereskedő házában, a pince előtti part alatt kerestek menekvést a rekkenő hó-ség ellen meg összejűnnek s a majális színhelyére együtt kirándulnak, midőn egyszerre a partról néhány darab göröngy hullott közéjük, mire nézve egy fiatal ember megjegyzé, „hogy jó lesz onnét távozni” s az volt a szerencse, hogy azonnal felkeltek, különben az óriási part — mely lecsuszott — valamennyit ott zuzta volna, mert alig voltak 4—5 lépésnyire, már a nagy zuhanás s a part alatt hagyott székek ropogása jelzé, mily katasztopha elől menekültek meg. Ennek a kontójára este hatalmasat mulattak lehet is.

Statárium Somogyegyében. A bel-és igazságügyi miniszterek egyetértőleg megengedték, hogy Somogyegye területén gyilkosok, rablók s ezek bűnrészesei ellen egy

évi időtartam alatt, a rögöntőbírósi eljárás vétsékek fogatnba, attól félünk hogy a statárium a rablókat hozzánk fogja átszorítani.

Spanga Pál a szinpadon. Szegeződon vasárnapi, Kenéz Csatárnak „Spanga Pál vagy csizmadia fogás” című két felvonásos eredeti énekes hozhatát adták elő. Maga a hírhedt rablójokos nem szerepel a darabban, csak annak idején megindult Spangahajza van benne élénken és humorosan felhasználva.

Letartóztatott esküttek. Naupliából jelentik az atheni lapoknak a következő esetet: Egy csendőrhadnagy azzal vált valószínű, hogy a közérköléség ellen vétséget követett el; számos tanuvallomás bizonyította vétségességét; az esküttek mindazonáltal egyhangulag nem vétkezőnek nyilvánították. A közzétett azonnal letartóztatva valamennyiüket és a vesztegetés vádját emelte ellenük.

Mennyibe került az osztrák-magyar koronázási küldetés? Nehány lap azt írta, hogy negyedmillió forintba. Ezzel szemben a felhivatalos Pol. Corr. 80—90 ezer forintot említ. A II. Sándor koronázására küldött követség természetesen sokkal többet költött, mert akkor sokkal fejletlenebbek voltak a közlekedési eszközök; az költségre akkor nagyon sok ment magának a követnek, Eszterházy hercegnek a zsebéből.

Vitéz nő ügyvéd. Milwaukeeben egy bíró, ki a nőemancipációnak ellensége, nem akart egy nőt védőügyvédnek elfogadni. Az ügyvédnő kezdetben élesen nyelvelt, de midőn látta, hogy ez nem használ, egy korsó vizet dobott a bíróra. A tövénység ily megsértésért a nőt 100 forint bírságra s rövid ideig tartó fogságra ítélték.

A tojás becsmagolását az amerikai kereskedők leginkább kétélfelé — eszközök, egyik csomagolási mód az, hogy mindegyik tojás papírba gyöngyöltetik, 36 darabból álló rétegekbe rakatják, mi az összeszámlálást igen könnyűvé teszi. A másik mód szerint 70 tucat rakatják egy hordóba zab közé, mintán előbb, mint a friss hús a fagypontra lehűtetik; a zab a vásárló maradt, a szállítási díjak megtérítéséül. Ez utóbbi mód szerint elrakott tojások hűvös helyen eltartva, hónapok mulva is teljesen frissek.

Beküldetett A „Pester medic. Presse írja a legközségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentéktelenebb hurutnál egy kellemes szer használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle mellpastillák e célra kitűnőnek bizonyultak amennyiben a köhögési ingeret elővidítják előidézik a nyálka vetést és nem idéznek gyomorsavat. Egy eredeti doboz 25 kr., 50 kr.

Gyomorbaí ellen Egger fia gyógyszerkészítéssel sikerült kellemes ízű pastillákat készíteni, mely emésztés hiány, gyorvály halványaság, ismétlődő fájás vesé köbötégek ellen igen meglepő hatással bírnak. Egy eredeti doboz utasítással együtt 30 kr. városunkban raktáron következő gyógyszerész uraknál Kunz Nándor, Kovács N. Sipicz és Irgalmas szerzet gyógytárban.

Egy látogatás Grossmann és Rauschenbach első magyar gazdasági géppárában és gépraktárában Budapesten.

Legutóbbi időzünkkel a fővárosban alkalmunk volt fenti telepítvényeket megtekintetni, ahol is oly sok újjal és érdekességgel találkozunk, hogy kellemesen inditva éreztük magunkat a látogatást, a mennyiben az épen elérhető, olvasónk elé terjesztjük.

Az engedély, a gyárat — mely a külső vázai uton az osztr. pályaudvar közelében fekszik — megtekinteni, készségessé megadották és tényleg várakozásainkat teljesen felülmulva találtuk, midőn terméin átmertünk.

Vezetőnknek követve, mindenekelőtt egy nagy épületbe léptünk, melyben a kovácsműhely és vasöntőde létezik. Az épület majdnem egészen kőből és vasból készült, magas és óriási ablakai igen nagy világosságot bocsátanak be, a mi a munkásokra és munkára nézve felette előnyös.

A számos kovács-tűzhely, melyek valamennyien szelelők által tartatnak lángban, ilők és gözkalapások mellett, látnak új szerkezetű nyeső gépeket és a kovács-műhelyet, melyben természeténél fogva, sok gép nem lehet, igen széleskörűen berendezve találunk.

A vasöntőde — épen jókor jöttünk, hogy egy-
öntésnél jelen lehessünk — szintén széleskörűen van be-

rendezve és valóban hiba nélküli finom öntést hoz létre.

A vasöntődeből utunk, nagy fakszerűlettel megalkott fa-fészeken és egy raktáron át, mely egészen meg volt tömve kéz gépekkel, a tulajdonképeni gyári épületbe vezetett. Az három emelet magas és minden emelet óriásméretűben egy termet képez, minő termetek még eddig nem láttunk. Itt is igen széles és magas ablakok találunk, ugy hogy a termek teljes világosak. A földszinten az indító gép van, — a kazánház mintegy 20 lépényire a gyári épületől fekszik, mely az összes áttéti felügyeletet működtetése hozza. Ezen teremben találunk különleges gépekkel, melyek csakugyan czélszerűség tekintetében mindent felülmúlnak, mint eddig láttunk. Furúgép, hatalmas esztergapadok, gyaluló gépek stb. s mindezen gépek az előállítandó géprezsek készítéséhez különösen szerkesztve.

Munkás élet uralkodik itt és mintaszerű rendszerben fekszenek az egyes géprezsek a működő gépeknél, hogy összegyűjtve a felszerelőkhez jussanak és rövid időben egészszé együljenek. A kész gép azután többszöri próbának lesz alvétel, mely azonban a pontos munka folytán legtöbbször már a kezdetlől fogva rendszeres és pontosan működik és csak ritka esetben melles helyreigazítást igényel.

Az első emeletnek hasonló nagy termében, melybe egy felvonó által jutunk, az asztalos műhely van elhelyezve és a másodikban a kész gépek be lesznek festve. Ha azok azután megszáradtak, a felvonó által az első emeletig és innen egy hidon át a már említett raktárba vitetnek.

Valamennyi termék légszesz- és vízvezetéssel vannak ellátva és azonkívül gőzfűtés is létezik, mely metalmi tűz esetén egyszersmind oltszerű használható, miután a vizgőz a tüzet elfojtja. Említünk még a kazánházhoz csatlakozó gőzzel fűlt fűtőszűrő termet és zárjuk ezen gyár leírását a megjegyzés, hogy még nem találtunk telepítvényt, mely oly általánosan czélszerű berendezéssel bírna, tényleg azonban egyet sem, melynek a siker oly annyira mintegy a homlokára volna írva, mint az ennél az eset és azon határozott megjegyzésünk is van, miszerint e gyár egészen rövid idő alatt kétszer oly nagy lesz mint ma, a mi különben a tulajdonosoktól kiltátsa is vétettet, a menyiben a telek, melyet a gyár számára vásároltak, mintegy 7000 négyzetölög nagy.

Legjobb benyomással távoztunk ezen gyárból és indultunk a vázai köröten fekvő raktárba. Ezt minden érdeklődőnek, a ki Pestre érkezik meg kellene tekintenie, mivel gazdagabban és áttekinthetőbben berendezett raktárt nem fogunk találni sehol sem. Az udvarban talán vagy 70 gömzöngy áll, azután jön egy raktár emelettel felvonókkal, futó darukkal és hidakkal ellátva, a melyben földszint, első és második emeleten gőz- és jargányeszlőgépek, rosták, trierok, stb. százanaként vannak berakározva. A második még nagyobb ház mely már a gyár-utczába nyílik, földszintben tei van mindenféle nagyságu gömzöngyökkel és gözeslőpöklök, melyek mintául megtekintere fel vannak állítva. Az első emeleten további jargány-eszlők vannak berakározva. A harmadik és negyedik emelet mintatermetül szolgál és itt mindenféle jargányeszlők, trierok, ekek, vetőgépek, stb. stb., egy szával das választékban fellelhető mind az, a mit egy gazda használhat. Ezen telepítvény megtekintését minden érdeklődőnek a legmelegebben ajánljuk.

Törvényszéki csarnok.

Kitűzött árverések.

1883. jun. 23-án d. e. 10 óra.
Fülöp József ellen a karancsi 199 sz. tjkvben felvett 198. b sz. háza és kerete 232 ftt becsárban Karasonon.

1883. jun. 26-án d. e. 9 óra.
Krsztján Stána férj. Szirmász Lukáné ellen a birjáni 5 sz. tjkvben felvett 72 sz. ház, és 1/4 telek 2556 ft becsárban, ugyanezen telekkönyvbeli több darab különböző fekvőségek 750 ft becsárban és birjáni 36 sz. tjkvben felvett 1/4 teleknek felerészét 531 ft becsárban Birján közságben.

1883. jun. 28. d. e. 10 óra.
Veiszmajer Otilia mint dr. Weiszmajer M. örököse ellen a pécsi 3783. sz. tjkvben felvett házra 5000 ft becsárban a pécsi telekkönyvi irattárban.

Mátyásevis Ferenc és neje Belyánszky Éva ellen a pécsvárdi 568. 199. 271. 62 és 421 sz. tjkvben felvett különböző fekvőségek, u. m. ház, szőlő, és telki részek összesen 2905 ft becsárban Pécsváradon.

A szerkesztő üzenete.

Szderkény. Veritas m. számunkban már megfellelt, tehát ez ügyet befejezettnek tekintjük.

Sz. G. Legenda. Mindenesetre eredeti gondolat egy keresztény s egy zsidó esupa vallási buzgalomból megesszik egymást s egyik se jut be menyországba, de gyermekeik szeretik egymást s együtt jutnak be az égbe haláluk után. „S mi alapján” kérdi a cherub. „A polgári házasság alapján.” Ön tentidája világos, tárgyát is ismerni azt olvasó. Azt hogy csinosa van megírva az egész, nem érdeme, hanem hibája önnök meri más tárgyat érdemelni volna a földolgozás.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. junius 22-én.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	120 50
2 Magyar aranyjárdék 4%	89 75
3 Magyar papírajárdék 5%	87 50
4 Magyar vasuti kölcsön.	140 —
5 Magyar földterhermentesítési kötvény	100 —
6 Temes-bánati	99 50
7 Erdélyi	99 75
8 Magyar szőlődezsma váltásji	97 50
9 Magyar nyerevény sorsjegykölcsön	116 —
10 Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	110 —
11 Osztrák járadék papírban	78 50
12 ezüstben	79 20
13 aranyban	99 20
14 Osztrák-magyar bankrészevény	337 —
15 Magyar hitelbank részevény	302 75
16 Osztrák hitelintézet	305 25
17 Cs. és kir. arany	5 69
18 20 frankos (Napoleon'or)	9 51
19 Német birodalmi marka	58 50

Közlekedés.

A személyszállító hajók a Dunán következőleg közlekednek:

Budapestről Zimony - Gyurgye vóra kedden, csütörtökön és szombaton 11 órakor éjjel. Mohácsra naponta 12 órakor délben.

Mohácsról Zimony-Gyurgyevóra szerdán, pénteken és vasárnapon 8.15-kor reggel.

Mohácsról Budapestre kedden, csütörtökön és vasárnapon 2 1/2 órakor reggel. Továbbá naponta 11 órakor délelőtt.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelőtt
5 óra 50 percz este.	10 óra 7 percz este
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felölös szerkesztő: Bodó István.

4876. Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött aljegyző az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíró-ság 4510 számú végzése által Bolgár Kálmán ügyvéd végrehajtató javára Kuttm M. (Matild) pécsi lakos ellen 400 ft tőke ennek 1883. év május hó 15 napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 52 ft 30 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólég lefoglalt és Schwarz József, Kamitz Ede és C. Hirschler A. és Toch József által felfoglalt és 317 ft-ra becsült butorok, ágy- és fehérműk, ruha, házi eszközök és edényeműekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 4876. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Király-utca 5. (Trenchiner ház) leendő eszközzésére 1883. évi junius hó 30. napjának délutáni 2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsaron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételiára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen, 1883. évi junius hó 19. napján.

Kiss Géza,
kir. bírósági aljegyző.

E rovatban minden szó beiktatása 1 kr-ba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnek külön lakcímével is elvannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levéلبeli tudakozódásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszlásra szükséges póstabélyeg beküldetik.

Tőke befektetésre és gyümölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Donatus kápolna közelében egy 1000□ üles szálló és présház, igen kedvező feltételek mellett megvehető. 160

Siklósi határban egy hold szántóföld (első osztályú) kedvező feltételek mellett eladó. 162

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti országút alatt, jutányos áron megvehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Lanz Henrik Bécs

III. Hintere Zollamtsstrasse 18. a.

Két egész 8 lóerejű gőzcséplőgépek és gőzmozdonyok. Kéz- és Gőpel-cséplőgépek minden nagyságban. Takarmánykészítő-gépek, trieurs stb.

Legújabb szerkezet, kipróbált rendszerek, olcsó árak.

Képes catalogus ingyen és bérmentesen.

Megbízható és járatos ügynökök és eladók kerestetnek. 257

Árverési hirdetmény.

A „Pécsi takarékpénztár“ igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a nádasi 710. sz. tlkben felvett 473° hszsz. a. belsőségen épült 247° sz. a. ház, udvar és 474. hszsz. kertre nézve Nádason, a helyszínén 1883. évi július hó 13-án d. e. 11 órakor önkéntes árverés tartatik.

A venni szándékozók a kitűzött nap- s helyre 250 frt készpénz, illetve értékpapirokkal ellátva ezennel meghívattak.

Az árverési feltételek Tekintetes Horváth Mór járásbíró urnál Pécsváradon s a „Pécsi takarékpénztár“ igazgatóságánál Pécsen betekintethők.

Kelt Pécsen, 1883. évi június hó 20-án.

A „Pécsi takarékpénztár“ igazgatósága.

801

A Vásártéren.

Az orosz császári pár bevonulása Moszkvába.

MUZEUM és PANORAMA.

I. osztály: Viasz mű-kincsek.

a) Hófehérke (Schnee-Vittchen) a tündér-világ meséjéből 9 alakkal, egy remek csoport. Hófehérke a tündérek erdejében ravatajon üveg koporsóban, körülötte a bűbajos 7 törpe és a királyi kedves.

b) Krisztus születése és a három király üdvözlése.

c) Lolla Montez, a csodaszép spanyol táncművésznő, a ki nem csupán művészetet, de szépségének varázserejével is fejedelmeket és hercegeket hódított meg és rabszolgává tőn. Egész életnagyságu világhírű mechanikai műemkek — egy üvegszekrényben, Amor szerű fekhelyzetben — látható kéjes lihegéssel.

d) Brasiliai vadember (emberevő Bodokute) e) Mis Básztráná majomnö f) Indiai ember Amerikából g) Kutya (Budli) ember, Muszkaországból, h) Gyönyörű Kaukaszinő, i) Mullátnő.

II. osztály: Természetráji gyűjtemények.

a) 12 szekrény a tenger legfeltünőbb termékeiből, nevezetesen egy teljes csiga-gyűjtemény, mely a művelt közönségnek és tanulni vágyóknak kellemes és érdekes szórakozást nyújt. E dustartalmu gyűjteményből egyes vagy teljes gyűjteményrészeket a n. é. közönségnek megvételre is ajánlatnak.

III. osztály: Képtárlat és stereoskopi látványok.

A legújabb: a) Krisztus Pilatus előtt. Bécsi Ringszínház ége. Jeruzsálem, Páris, London, Bécs, Róma.

Panaráma belépti díj 10 kr. Muzeum 10 kr. ajándékka i.

Szabad reménylenem, hogy e város t. közönsége szintén felhasználja a kedvező alkalmat s becses látogatásaival műtárlatomat szerencsétlenül szives leond. Ajánlva magam, mély tisztelettel

BAYER P.

303

Alulírott tisztelettel hívja fel a t. cz. közönség figyelmét a legjelesebb és legújabb

hangszerekkel

bőven felszerelt

zongora- és hamonim-raktárára.

Alulírott raktár-tulajdonosnál a legkülönbözőbb igények kielégítést találhatnak, — akár vétel útján, — akár havi bérletet illetőleg, sőt eladási esetben — csere útján használt zongorákat is átvesz.

E raktárból való hangszerek jóságáért kezességet biztosít

Schaurek József

185

Pécsen, Ó-posta-utca 32. sz.

Sör-árak.

	1 Liter	1/2 Liter
Ászok	kr. 28	16
Márcziusi	32	18
Pilseni	36	20
Bak	40	22

Betét egy liter palaczkért 10 kr. és egy félliterért 6 kr.

Magyar vörös kereszt-egylet sorsjegyek

Évenként 3 sorsolás. Legközelebbi f. é. július 1-én.

Ezen huzásban 50000 ft főnyeremény

továbbá egy nyeremény á 5000 forint, 4 á 1000 forint, 10 á 500 forint, 25 á 100 forint, 30 á 50 forint, 52 á 25 forint. A nyeremény-sorsoláson kívül törlesztési sorsolás is történik; minden, a törlesztési sorsolásban legkisebb nyereménnyel huzott sorsjegy, tovább játszik a főnyereményre.

Ezen sorsjegyek kaphatók helyben: ULLMANN KÁROLY M. urnál, valamint minden bank- és váltóháznál az országban. 281

Figyelemre méltó!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy építkezés miatt üzlet-helyiségemet ideiglenesen elhagynom kellett s üzletemet

Fő-utcza a városház épületében levő bolthelyiségbe (Hamerli J. ur keztyü-üzlete mellett) tettem át.

Ez utóbbi azonban oly szűk, hogy nagy árukészletemet abban el nem helyezhetem s így engedve a kényszerűségnek, árucikkeimet tetemesen le-szállított árak mellett kiárusítom.

Minél számosabb látogatásért esedez tisztelettel

Kepes Kálmán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

219

389 sz.
végr. 1883.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi tek. kir. járásbírótság f. évi 4140 és 4448 számú végzése által Sedlmayer Matild és Stern Mór végrehajthatók javára Sedlmayer József pécsi lakos ellen 1450 frt és 331 frt 32 kr. tőke s jár. erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felül foglalt és 619 frt 45 kr-ra becsült butor s ágyneműből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 4227./1883 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécsen alperes lakásán leendő esz-közlésére 1883-ik év július hó 2-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz ki fizetendő. Kelt Pécsen 1883-ik évi június hó 20 napján.

Kremmer Ferencz,
kir. bírósági végrehajtó.

Legolesőbb
uj
sorsjegy.

**Főnyeremény
50,000 frt.**

Legolesőbb
uj
sorsjegy.

Magyar vörös kereszt sorsjegyek.

Huzás július 1-én.

Eredeti sorsjegyek az árfolyamhoz mérten.

Részletfizetésre 5 drb. 12 havi részletben á 3 frt.

Évenkint
3
huzás.

Kaphatók:

Ullmann M. K.
bank- és váltó-
üzletében.

A nyeremények
adó-
mentesek.

Ritkán nyújtott alkalom!

Bátorkodom a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint özv. NÁDASY ISTVÁNNÉ urhölgy ő nagysága 3500 frtra becsült 8 szobára s egy saloura való butorjai eladásával engem megbizott.

A butorok f. hó 26., 27. és 28-án délelőtt 9-től 12 óráig a siklósi utczában levő Nádasy-féle házban fognak fel-ügyeletem alatt önkénytes árverezés útján eladatni; megjegyezvén, hogy a butorok a fent kiirt árverésig magánaton is elárusittatnak.

A siklósi utczában levő lakház, hozzátartozó kert, istálló s felszerrel együtt szabad kézből, kedvező feltételek mellett eladatik, illetőleg octóber 1-től egészben vagy részben bérbe adatik.

Bővebb felvilágosítással mindenkinek a legnagyobb készséggel szolgálók Széchényi-tér Ferenczy-féle házban levő női ruhatáramban, s vagyok

mély tisztelettel

Weiss Bernát

m. k. törvényszéki h. becslő.

Egy jó karban levő kitűnő Streicher-féle zongora s batár is kapható.

